

фахової компетентності, прагнення високої ефективності уроку, активна власна творча діяльність – це ті важливі передумови створення вчителем творчого середовища у процесі навчання учнів математики. У діяльнісному підході до навчання головною дійовою особою є учень. Роль учителя – це роль фасилітатора і модератора. Слід навчити учнів знаходити інформацію і критично її опрацьовувати, застосовувати знання на практиці у життєвих ситуаціях, практикувати математику не заради самої математики, а для життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гринчак В. І. Формування математичної компетентності в учнів початкових класів засобами діяльнісного підходу . К. 2019. 98 с.
2. Кірик М. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів: Світ, 2019. 136 с.
3. «Реалізація діяльнісного підходу під час вивчення математики». Методичні рекомендації. Долина: РМК, 2014. 78 с.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Кручок В. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Сойко І. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука*

Сьогодні перед освітою постають нові завдання: школа повинна створити оптимальні умови для розвитку кожної дитини, спрямовуватися на формування в учнів здібностей самостійно осмислювати навколишню дійсність. Все це передбачає перебудову процесу навчання, в результаті чого мають розкритися індивідуальні можливості та самореалізація особистості.

Прагнення постійно вдосконалювати освітній процес зумовило появу нових інтерактивних технологій. Їх розвиток пов'язаний із орієнтацією на реалізацію сучасних концепцій освіти і виховання.

Інтерактивні технології навчання є предметом дослідження багатьох науковців. До його проблемних питань звертаються А. Гін, С. Жила, О. Ісаєва

А. Мартинець, Л. Пироженко, О. Пометун, Г. Сиротинко, Г. Токмань та інші. Традиційно в сучасній школі виділяють активну та пасивну моделі навчання залежно від участі учнів у навчальній діяльності [3, с. 8]. За «пасивної» моделі учень виступає в ролі «об'єкта» навчання, повинен засвоїти й відтворити матеріал, переданий йому вчителем або вміщений у підручнику. Активний тип навчання передбачає застосування методів, які стимулюють пізнавальну активність і самостійність учнів. Учень виступає «суб'єктом» навчання та вступає в активний діалог з іншими учасниками освітнього процесу.

На думку О. Пометун та Л. Пироженко, інтерактивне навчання є різновидом активного [3, с. 8]. Вони вважають, що інтерактивна технологія навчання передбачає залучення до навчального процесу всіх його учасників, де кожен учень має конкретне завдання, за яке він повинен публічно прозвітуватись, або від його діяльності залежить якість виконання поставленого перед групою та передусім класом завдання [3, с. 24].

Інтерактивне навчання полягає в тому, що освітній процес відбувається за умов постійної й активної взаємодії всіх учнів. Відбувається взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де всі суб'єкти є рівноправними партнерами. Таке навчання ефективно сприяє формуванню ціннісних орієнтацій, навичок і вмій, створенню атмосфери співпраці, взаємодії, дає змогу педагогу стати справжнім лідером дитячого колективу, на що вказують учні [3, с. 19]. Під час інтерактивного навчання учні вчать бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення [3, с. 9]. Інтерактивні технології сприяють набуттю основних форм мислення, виробляють здатність до самоосвіти, вміння застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Уперше в науковій літературі класифікацію інтерактивних технологій подають Л. Пироженко, О. Пометун визначаючи в ній чотири групи:

1. Інтерактивні технології кооперативного навчання: робота в парах («один проти одного», «один-вдвох-всі разом», «думати, працювати в парі, обмінятися думками»); ротаційні (змінювані) трійки; «два-чотири-всі разом»; карусель; робота в малих групах («діалог», «синтез думок», «спільний проект», «пошук інформації», «коло ідей»; акваріум.

2. Інтерактивні технології колективно-групового навчання: обговорення проблеми в загальному колі; «мікрофон»; «незакінчені речення»; «мозковий штурм»; «навчаючи – учусь»; «ажурна пилка» («Мозаїка», «Джиг-соу»); аналіз ситуації; вирішення проблем; «дерево рішень».

3. Технології ситуативного моделювання: симуляції або імітаційні ігри; спрощене судове слухання; громадські слухання; розігрування ситуацій за ролями («Рольова гра», «Програвання сценки», «Драматизація»).

4. Технології опрацювання дискусійних питань: метод ПРЕС; «займи позицію»; «зміни позицію»; «неперервна шкала думок» («Континуум», «Нескінченний ланцюжок»); дискусія; дискусія в стилі телевізійного ток-шоу; оцінювальна дискусія; дебати [1, с. 14].

Прагнення постійно вдосконалюватися зумовило появу нових педагогічних технологій. Їх розвиток пов'язаний із орієнтацією на сучасні методи освіти і виховання.

Інтерактивність (відкритість до спілкування) набирає в наші дні особливого значення. Інтерактивність у навчанні можна пояснити як здатність до взаємодії, бесіди, діалогу, дії.

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що освітній процес відбувається за умови постійної, активної, позитивної взаємодії всіх учнів. Відбувається колективне, групове, індивідуальне навчання та навчання у співпраці. Під час інтерактивного навчання учень є не об'єктом, а суб'єктом навчання, він відчуває себе активним учасником подій. Таким чином відбувається внутрішня мотивація навчання, яка сприяє його ефективності. Вчитель і учні є рівноправними суб'єктами навчання.

У процесі застосування інтерактивного навчання є переваги та різні проблеми, а саме: у роботі задіяні усі учні класу; учні навчаються працювати у команді; формується доброзичливе ставлення до опонента; кожна дитина має можливість пропонувати свою думку; створюється «ситуація успіху»; за короткий час опановується велика кількість матеріалу; формуються навички толерантного спілкування; вміння аргументувати свій погляд, знаходити альтернативне рішення. Проблеми: учень часто не має власної думки, а якщо і має, боїться її висловлювати її відкрито, на весь клас. Самі учні пояснюють це так: «В нас рідко запитують власну думку», «Чи цінна моя думка?», «А раптом вона не співпаде з думкою вчителя чи колективу?», «Вона суперечить думці учня, що має в класі авторитет з цього предмету» тощо; часто школярі не вміють слухати інших, об'єктивно оцінювати їх думку, рішення; учень не готовий в процесі обговорення змінювати свою думку, йти на компроміс; учням важко бути мобільними, змінювати обстановку, методи роботи; труднощі в малих групах: лідери намагаються «тягнути» групу, а слабші учні відразу стають пасивними; часто трапляється висловлення відверто антисуспільних думок з метою завоювання «авторитету», привертання уваги. При обговоренні замість аргументувати свою думку, учень починає демагогію: «Ви ж самі сказали, цінною є кожна думка, а я так думаю і Ви мене не переконаєте!» [4, с. 7].

Отже, інтерактивні технології навчання – це така організація навчального процесу, за якої кожен учень має конкретне завдання, за яке він повинен публічно прозвітувати, адже від його діяльності залежить завдання, якість виконання поставленого перед групою та класом. Інтерактивні технології навчання містять чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, розумові й навчальні умови і процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [2, с. 47]. Використання інтерактивних методів навчання на уроках в початковій школі допомагає досягнути триєдиної мети навчання: навчальної, розвивальної та виховної. При використанні інтерактивних технологій рівень знань учнів якісно та кількісно поліпшується.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горгош Л. І. Інтеграція інноваційних та традиційних технологій в навчально-виховному процесі початкової школи. *Розкажіть онуку*. 2009. №1-2. С. 14.
2. Комар О. М. Інтерактивні методи як інноваційна діяльність сучасного вчителя початкової школи. *Початкова школа*. 2010. №7. С.47.
3. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. К.: А.С.К, 2004. 192 с.
4. Ющенко І.В. Впровадження інтерактивних технологій навчання на уроках в початкових класах. *Початкове навчання та виховання*. 2010. №2. С.2-7.

ТЕХНОЛОГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ксінчук В. Ю.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука»*

Хом'як О. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука»*

Сучасні тенденції розвитку Нової української школи характеризуються переходом від традиційної моделі навчання до розвивальної конструктивної моделі, орієнтованої на результат. Актуальним питанням сьогодення є створення сприятливих умов для особистісного становлення й творчої самореалізації кожної дитини, формування її життєвої компетентності, а особливо дітей з особливими освітніми потребами. Саме тому впровадження технологій особистісно-орієнтованого підходу значно розширює можливості гармонійного розвитку дітей з особливими освітніми потребами в освітньому середовищі Нової української школи.

Технологічний арсенал особистісно-орієнтованого підходу, на думку Є. Бондаревської, складають методи і прийоми, що відповідають таким вимогам, як: діалогічність; діяльно-творчий характер; спрямованість на підтримку індивідуального розвитку дитини; надання дитині необхідного простору, свободи для прийняття самостійних рішень, творчості, вибору змісту і способів виховання і поведінки [1, с. 317].